

Handläggare
Solveig Nilsson
Telefon: 0850804052

Till
Hässelby-Vällingby
stadsdelsnämnd
2022-05-24

Förslag till strategi för fritidsbåtlivet

Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2022/333.

Förvaltningens förslag till beslut

1. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
2. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd justerar beslutet omedelbart.

Sammanfattning

I budget för 2021 fick idrottsnämnden i uppdrag att ta fram en strategi för fritidsbåtlivet. Syftet med att ta fram en strategi är att klargöra stadens mål och bidra till att fritidsbåtlivet finns med i utvecklingen av staden på ett hållbart och miljöanpassat sätt.

Förvaltningen är positiv till remissförslagets mål och åtgärdsförslag under förutsättning att detta genomförs i enlighet med stadens beslutade planeringsinriktningar. I Översiktsplan för Stockholms stad anges att stadens vattenrum, kanaler, sjöar och vattendrag ska värnas och tillgängliggöras. På lämpliga platser ska förutsättningar för större aktivitet i och omkring vattnet utvecklas. Förvaltningen anser att en eventuell utveckling av stränderna med ett utökat antal båtplatser och hamnanläggningar måste ske i samklang med behovet av att värna strandskyddet. Syftet med strandskyddet är att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten. Strandskyddsområden utgör en viktig del av den gröna infrastrukturen och bidrar med en rad ekosystemtjänster som exempelvis rekreation, biologisk mångfald och vattenrening. Tillgängliggörandet av stadens stränder och sjöar är särskilt viktigt i en tät stadsmiljö som Stockholm.

Bakgrund

Nuvarande policy för Stockholms fritidsbåtliv antogs av kommunfullmäktige 2014-04-07, det finns nu ett behov av att ta fram en ny strategi för båtlivet som ersätter befintlig policy. I budget för 2021 fick idrottsnämnden i uppdrag att ta fram en strategi för fritidsbåtlivet.

Sammanfattning av remissen

Syftet med att ta fram en strategi är att klargöra stadens mål och bidra till att fritidsbåtlivet finns med i utvecklingen av staden på ett hållbart och miljöanpassat sätt. Under 2019 genomförde idrottförvaltningen en inventering av mark, bryggor och byggnader hos alla båtklubbar som staden har avtal med. För båtlivets utveckling i Stockholm är samverkan mellan berörda nämnder och bolag viktig. En tydlig gränsdragning av ansvarsfördelningen blir avgörande om stockholmarnas intressen för båtlivet ska kunna tas tillvara långsiktigt och miljömässigt hållbart. Idrottsnämnden är kontaktytan gentemot båtlivet och ska stödja andra nämnder och bolag i de frågor som påverkar fritidsbåtsverksamheten.

Det finns cirka 8500 fritidsbåtar i Stockholm, drygt 31 hektar av stadens mark hyrs ut till båtklubbar och varvsföreningar. Stockholms stad har även 470 allmänna båtplatser som kan hyras av enskilda fritidsbåtägare. Det finns ett 80-tal båtklubbar i staden, flera av dem har funnits sedan slutet av 1800-talet. I hela Stockholmsregionen finns över 40 000 fritidsbåtar och 260 båtklubbar som är anslutna till Saltsjön-Mälarens Båtförbund.

Det finns ett stort och växande behov av fler hamnar och bryggplatser för fritidsbåtar i Stockholm. Flera båtklubbar har långa köer till sina hamnplatser. Även till stadens allmänna båtplatser där enskilda båtägare kan ställa sig i kö för en plats kan det i vissa områden vara upp till tio års kötid. Arbetet pågår med att utveckla stadens båtkösystem vilket kan förenkla platstilldelningen men löser inte problemet med den generella platsbristen.

De senaste 20–30 åren har det skett en förskjutning från mindre segelbåtar mot allt större, starkare och snabbare motorbåtar. I en rapport från Havsmiljöinstitutet (2019:3) redogörs för kunskapsläget kring hur fritidsbåtar påverkar grunda kustekosystem i Sverige. Miljöpåverkan gäller i först hand exploatering av grunda vågskyddade områden, muddring, svall, undervattensbuller, skador från båtskrov, propellrar och ankare, utsläpp från båtmotorer, båtbottnfärger och båttoaletter, samt skuggning från bryggor.

Strategin har tagit fasta på några viktiga mål och åtgärder som ska stödja och främja ett miljömässigt hållbart fritidsbåtliv.

Mål: Skapa förutsättningar för fler småbåtshamnar, gästhamnar och daghamnar samt verka för långsiktighet för båtklubbar vad gäller ekonomi och arrenden.

Förslag till åtgärder:

- Ta fram en långsiktig planering för utbyggnaden av fler bryggplatser, daghamnar och småbåtshamnar.
- Göra en översyn av tillfartsvägar och parkeringsplatser vid båtområden.
- Ta fram förslag till möjliga platser för fler gästhamnar och enklare bryggplatser.

Mål: Använda uppläggningsmarken mer effektivt.

Förslag till åtgärder:

- Föra dialog med de stora varvsföreningarna om hur uppläggningsområden kan utvecklas för en effektivare båtförvaring.
- Göra en översyn av båtuppläggningsmark på parkmark och ändra detaljplanerna så att dessa överensstämmer med markanvändningen.
- Föra dialog med berörda båtklubbar om hur båtområden kan öppnas upp för att öka tillgängligheten till attraktiva strand- och parkområden.
- Föra dialog med båtklubbar och varvsföreningar om vilka områden som lämpar sig för alternativ användning sommartid.
- Föreslå platser eller modeller som gör det möjligt för fler aktörer att etablera båtpooler.

Mål: Tillsammans med båtklubbarna utveckla ett miljömässigt och hållbart fritidsbåtliv.

Förslag till åtgärder:

- Följa upp utfasningen av biocider på båtar med hemmahamn i Mälaren.
- Ta fram en långsiktig plan för sanering av båtuppläggningsmark i centrala och andra attraktiva områden i enlighet med det ansvar för förorenade områden som följer av Miljöbalken.
- Kartlägga vilka småbåtshamnar som ligger i känsliga områden och ge förslag till åtgärder.
- Utredda behovet av ytterligare båtvättar i Stockholms vatten.
- Följa utvecklingen av eldrivna fritidsbåtar och utreda behovet av laddningsstationer, särskilt kopplat till framtida båtpooler.
- Planera för ytterligare minst två toatömningsstationer samt skapa tydlighet i vem som ansvarar för att stationerna är i drift.
- Underlätta skrotning av båtar och motorer genom att samverka inom staden samt med regionala och nationella myndigheter.

Ärendets beredning

Detta ärende har utarbetats inom avdelningen för verksamhetsstöd och stadsmiljö.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen är positiv till remissförslagets mål och åtgärdsförslag under förutsättning att detta genomförs i enlighet med stadens beslutade planeringsinriktningar. I Översiktsplan för Stockholms stad anges att stadens vattenrum, kanaler, sjöar och vattendrag ska värnas och tillgängliggöras. På lämpliga platser ska förutsättningar för större aktivitet i och omkring vattnet utvecklas.

Förvaltningen anser att en eventuell utveckling av stränderna med ett utökat antal båtplatser och hamnanläggningar måste ske i samklang med behovet av att värna strandskyddet. Syftet med strandskyddet är att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten. Strandskyddsområden utgör en viktig del av den gröna infrastrukturen och bidrar med en rad ekosystemtjänster som exempelvis rekreation, biologisk mångfald och vattenrening. Tillgängliggörandet av stadens stränder och sjöar är särskilt viktigt i en tät storstadsmiljö som Stockholm.

Susanna Halldin Olsson
Stadsdelsdirektör
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Jenny Bejker
Avdelningschef
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Bilaga: Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2022/333.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Susanna Halldin Olsson, Stadsdelsdirektör	2022-05-02
Jenny Bejker, Avdelningschef	2022-05-02